

Les 1: Een natuurverschijnsel verklaren

OPDRACHT 1 Wat ga je schrijven en voor wie?

In de Nieuwsbegripetekst las je over de bosbranden in Australië. Bosbranden zijn een natuurverschijnsel. Een natuurverschijnsel is iets wat in de natuur gebeurt.

In deze les ga je een natuurverschijnsel verklaren. In een verklarende tekst leg je uit hoe iets komt. Voor het schrijven van een verklarende tekst gebruik je de VOS-strategie. Wat betekenen de letters?

V _____

O _____

S _____

OPDRACHT 2 Waarover ga je schrijven?

Je gaat de verklarende tekst samen met een schrijfmaatje schrijven. Hieronder staan een paar onderwerpen. Kruis aan wat jullie willen verklaren.

- Hoe ontstaat een regenboog?
- Hoe ontstaat brand in de natuur?
- Hoe ontstaan duinen?
- Hoe ontstaat wind?
- Hoe komt het dat een vulkaan uitbarst?

OPDRACHT 3 Voorbereiden: informatie verzamelen uit het filmpje

- Voordat je kunt uitleggen hoe iets komt, moet je zelf heel goed weten hoe het zit.
- Bekijk met je schrijfmaatje het filmpje over jullie onderwerp. Hieronder staan de links naar de filmpjes. Schrijf op een los blaadje wat je belangrijk vindt.

Hoe ontstaat een regenboog? <https://bit.ly/305CfeI>

Hoe ontstaat brand in de natuur? <https://bit.ly/2SWBMdf> en het Jeugdjournaalfilmpje

Hoe ontstaan duinen? <https://bit.ly/35vwRT1>

Hoe ontstaat wind? <https://bit.ly/2ZZFqV9> (vooral de eerste helft van het filmpje)

Hoe komt het dat een vulkaan uitbarst? <https://bit.ly/2R6v7uz> (vooral de eerste helft van het filmpje)

OPDRACHT 4 Voorbereiden: een schema maken

1. Vul met je schrijfmaatje het schema op de volgende bladzijde in. Gebruik hierbij wat jullie in opdracht 3 hebben bedacht.

<p>Wat ga je <u>V</u>erklaren?</p> <p>Welk onderwerp hebben jullie gekozen? Welk natuurverschijnsel verklaren jullie?</p>	
<p>Wat gebeurt er eerst? En wat daarna?</p> <p>Waar begint het natuurverschijnsel?</p> <p>Welke dingen gebeuren er dan?</p> <p>En wat gebeurt er daarna?</p>	

2. Lees het schema nog eens. Staan alle dingen in een goede volgorde? **O**rden de woorden of zinnen. Dit kun je bijvoorbeeld met nummers doen.

OPDRACHT 5 Je verklarende tekst schrijven

- Werk weer samen met je schrijfmaatje.
- Het schema van opdracht 4 is je tekstplan. Vertel elkaar met behulp van het schema wat je straks gaat schrijven. Probeer hierbij al volgordewoorden te gebruiken. Dit zijn volgordewoorden: *eerst, dan, daarna, daarvoor*.
- Verdeel taken met je schrijfmaatje: wie doet wat?
- **S**chrijf dan de eerste versie van jullie verklarende tekst. Gebruik in je tekst een of meer volgordewoorden.

Is de tekst klaar? Lever hem dan in bij je juf of meester.

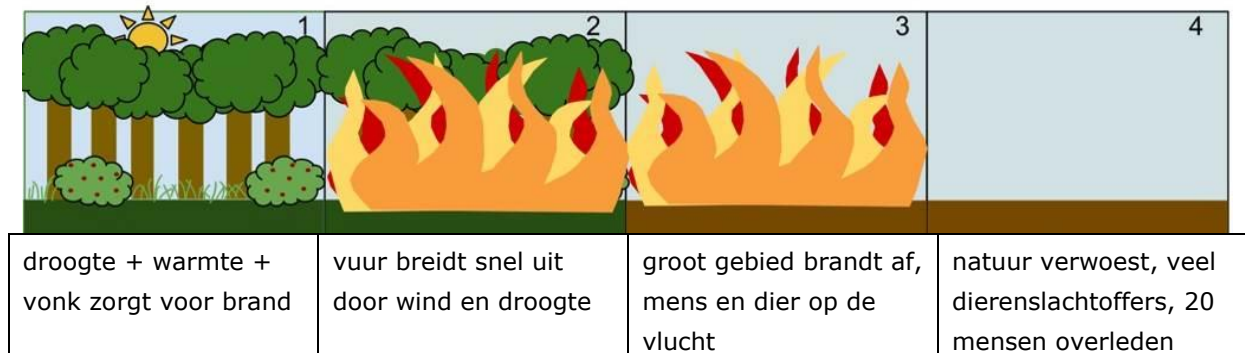
In les 2 ga je elkaar helpen om de teksten nog beter te maken.

Les 2: Een natuurverschijnsel verklaren

OPDRACHT 6 Een tekening maken bij de tekst van twee klasgenoten

1. Geef jullie tekst aan twee klasgenoten met een ander onderwerp. Jullie krijgen de tekst die zij hebben geschreven.
2. Lees met je schrijfmaatje de tekst die jullie hebben gekregen.
3. Bespreek met je schrijfmaatje of jullie de tekst goed hebben begrepen. Zou je het natuurverschijnsel ook aan iemand anders kunnen uitleggen? En kun je met de informatie uit de tekst een tekening maken?
4. Maak met je schrijfmaatje een tekening bij de tekst van je klasgenoten. Hieronder staat een voorbeeld. De tekening hoeft niet mooi of ingewikkeld te zijn, als hij maar duidelijk is.

Voorbeeld verklarende tekening over hoe een bosbrand ontstaat:

OPDRACHT 7 De tekeningen en teksten met elkaar bespreken

1. Geef de tekening aan de schrijvers van de verklarende tekst.
2. Bespreek met elkaar of de tekening klopt. Klopt de tekening niet? Bedenk dan hoe dat komt. Zijn jullie iets vergeten te tekenen? Of hebben de schrijvers iets niet duidelijk opgeschreven?
 - Welk stuk van de tekst begreep je nog niet? Hoe kan de tekst duidelijker worden?
 - Welk plaatje hoort bij welk stukje tekst?
 - Is de volgorde duidelijk? Hoe kan het beter?
3. Daarna zijn jullie aan de beurt. Schrijf de tips die je krijgt om je tekst te verbeteren kort op.

OPDRACHT 8 Je verklarende tekst definitief maken

1. Verbeter de tekst samen met je schrijfmaatje. Gebruik hierbij wat je hebt opgeschreven bij opdracht 7.
2. Is je tekst al af en heb je tijd over? Zoek dan plaatjes die je bij je tekst kunt zetten. Misschien kun je de tekening van je klasgenoten daarvoor gebruiken? Zo wordt je verklarende tekst nóg duidelijker.

OPDRACHT 9 Terugkijken: het schrijven bespreken

Denk na en schrijf op.

1. Ik vond het makkelijk/moeilijk om een verklarende tekst te schrijven, omdat:

2. Hoe hielp de VOS-strategie je bij het schrijven van de verklarende tekst?

3. Dit heb ik verbeterd in onze tekst: _____

4. Dit is het belangrijkste wat ik heb geleerd: _____
